

Občasník | ISSN 1338-9556
ročník 9 | číslo 3 | október 2015

Pod Kapušianskym hradom

Stredoveká komunitná záhrada pod
kapušianskym hradom [13]

Kapušíanske kultúrne leto [7]

Pracovné stretnutie zástupcov
samospráv krajín V4 [10-11]

Návraty k NAJ dedinke
Slovenska [4-5]!

Milí Kapušania, priatelia!

Dovoľte mi mimoriadne sa Vám prihovoriť v tomto čísle Kapušianskeho občasnika. V prvom rade sa chcem úprimne poďakovať všetkým, ktorí sa aktívne podieľali na príprave a realizácii relácie RTVS - Naj dedinka

Slovenska! Bol som veľmi príjemne prekvapený Vaším prístupom, ktorým ste pomohli pozitívne zviditeľniť našu obec pri plnení jednotlivých úloh. Osobitne ma potešil Váš záujem o plnenie súťažnej úlohy – susedskej výpomoci. Pohľad na prichádzajúcich ľudí (dospelých a deti) s plnou náručou dreva a fúrikmi k domu pani Bučkovej, ktorej pomoc bola adresovaná, bol dojmavý. Nemenej chvályhodné bolo aj to, že tí, ktorí nemohli prísť osobne, po výzve v obecnom rozhlase nachystali polienka dreva pred svoje brány. Tieto potom naši zamestnanci a poslanci obecného zastupiteľstva pozvážali na miesto nakrúcania.

Najúžasnejší však bol pohľad na to, ako ste v svojom náručí prinášali kvety na Námestie sv. Martina a na nekončiaci sprievod kráčajúci v tónoch hudby a spevu FS Kapušania do Parku svätých Cyrila a Metoda. Tam sme plnili záverečnú úlohu, ktorou bolo vyskladanie názvu obce Kapušany. Chcem podotknúť, že všetky úlohy Naj dedinky sme plnili operatívne podľa požiadaviek štábu RTVS. Pri ich príchode sme mali pripravené viaceré alternatívy. Zvlášť nás potrápila posledná úloha – vyskladať názov obce Kapušany z kvetov – akým spôsobom a aby to bolo najkrajšie. Názov obce mal byť vytvorený z toho, čo je pre obec typické. Keďže sme už takpovediac modernou obcou, bolo to zložité – navrhovali sme plodiny zo záhrady, tkané

koberce a veľkonočné košíky. Z pohľadu hlavného kameramana boli kvety najviac zaujímavé. Som rád, že sme dali na názor odborníka, pretože celkový efekt bol krásne farebný a voňavý. O to viac ma teší, a to som bol mimoriadne dojatý, koľko sa nás na tejto akcii zúčastnilo, nielen

na záverečnom počítaní. Katka s Martinom nás narátali oficiálne 999, no v skutočnosti nás bolo oveľa viac. Ďakujem aj za Vaše hlasy a hlasy Vašich známych v internetovom hlasovaní, v ktorom sme skončili na 3. mieste. Úspechom pre nás bolo už to, že naša obec bola jednou z 9 obcí vybraných do nakrúcania tejto relácie s vysokou sledovanosťou, pričom prihlásených obcí bolo pôvodne 40.

Okrem tejto jedinečnej udalosti v histórii Kapušian, ktorej zámerom bolo pozitívne zviditeľnenie našej obce, sme súťažili v celoslovenskej súťaži Dedina roka 2015. Spomedzi 20 obcí odborná komisia hodnotila našu obec od mája do konca septembra komplexne vo všetkých oblastiach. V tejto súťaži obec Kapušany získala honorované 3. miesto (1. miesto – Spišský Hrhov, 2. miesto – Bošáca). Slávnostné odovzdávanie cien bude v novembri v Spišskom Hrhove pod záštitou prezidenta Slovenskej republiky Andreja Kisku. Okrem vecných cien obec získa na rozvoj svojich aktivít aj finančný príspevok.

Počas Kapušianskeho kultúrneho leta, v takzvanej uhorkovej sezóne sa snažíme našim občanom sprostredkovať rôznorodú kultúrnych aktivít, aby boli spokojné všetky vekové skupiny. Cez prázdniny ste mali možnosť zúčastniť sa koncertu Kristíny a spoločného koncertu skupiny Vidiek & Pacora Trio. Kapušianske kultúrne leto vyvrcholilo Návratom rytierov na Hrad Ka-

pušany. Verím, že v tomto roku si v rámci kultúrnych a spoločenských akcií každý prišiel na svoje. Obec Kapušany je jednou z mála obcí v Prešovskom kraji, ktorá sa v takom širokom rozsahu venuje kultúrnym aktivitám. Bol by som rád, keby ste tieto možnosti využívali a zúčastňovali sa v hojnejšom počte na týchto podujatiach. Pritom faktom je, že hodnota vstupného je oveľa nižšia, ako v okolitých mestách. Preto k nám chodí veľa Prešovčanov, Vranovčanov, Košičanov,... Tieto podujatia sú však organizované predovšetkým pre domácie, preto využívajte to, čo nám naša obec ponúka.

V tomto období pre Vás pripravujeme program podujatí na rok 2016. Sme zvedaví aj na Váš názor. Svoje požiadavky, ktorých interpretov by ste tu chceli vidieť, nám môžete navrhnúť osobne ale-

bo prostredníctvom pošty, e-mailu alebo vhodíť do krabíčky na určených miestach spolu s dotazníkom distribuovaným spolu s týmto číslom občasníka. Zároveň Vás pozývame na podujatia, ktoré ešte plánujeme v tomto roku uskutočniť: Kapušany majú talent, Úcta k starším, Martinská veselica, Mikuláš, Silvester a zvlášť po dvoch rokoch spoločné privítanie Nového roku 2016 na Námestí sv. Martina spojené s ohňostrojom.

Záverom Vám ešte raz srdečne ďakujem za Vašu podporu a účasť na podujatiach, ktoré obec pre Vás pripravuje. Prajem Vám pevné zdravie, dobrú úrodu na vašich záhradkách a hlavne otvorené srdce pre každého. Tak, ako ste to viackrát v tomto roku dokázali. ●

*Ing. Jozef Pribula
starosta obce Kapušany*

Návraty k NAJ dedinke Slovenska!

Milí čitatelia, nakrúcanie tejto letnej šou ste mali možnosť zažiť na vlastnej koži a výsledok ste videli v premiére 17. 8. 2015. Aký je pohľad samotných moderátorov na túto reláciu a ako sa cítili v Kapušanoch, prinášame v nasledujúcom rozhovore:

KATKA BRYCHTOVÁ

Doteraz sme vás poznali viac zo štúdiových projektov (Pošta pre teba, ...) ako z projektov typu Naj dedinka - čo Vám je osobne bližšie?

Už od novembra robím program Nečakané stretnutia – program, ktorý je obdobou Pošty pre teba, ale cestujeme po Slovensku, každý víkend som na cestách. Precestovala som už veľa dedín a miest Slovenska, no a musím povedať, že mi je asi bližšie byť medzi ľuďmi. Napriek tomu, že „Poštu“ som robila 11 rokov v štúdiu, tak mne vyhovuje viac práca, kde stretnem viac ľudí, viac ľudí spoznám bližšie. Keď sú vo svojom prostredí, nemajú takú trému, nerozpakujú sa. Je to také bližšie, aj ľudia sú bezprostrednejší. Musím povedať, že najviac chodíme na východné Slovensko. Ja som nikdy predtým nebo-

la v Trebišove a tento rok som tam bola 4 alebo 5-krát. Boli sme v Stropkove, v Sečovciach, v mnohých dedinách a my sa tešíme. Nech ľudia píšú, lebo my radi cestujeme za nimi.

Je náročné pracovať so starostami / nehercami?

Pre mňa to nie je náročné, pretože ja som zvyknutá. Aj v „Pošte“ boli neherci, pracovala som s obyčajnými, normálnymi ľuďmi. A mne nevadí, keď majú trému, väčšinou ich vieme nejakou uvoľniť. Je to teda možno trochu náročnejšie, ale mňa to viac baví.

Má naša dedinka niečo, čo by ste označili ako výnimočné, čo iná nemá?

Výnimočný je hrad. Je absolútne fantastický, je to dominanta, ktorú vidíte z každého miesta v obci, nech sme boli

Dnes nik nemá dost, lebo každý má priveľa. (Wagnerl)

kdekoľvek. A čím pre mňa ostane táto dedina výnimočná a načo nikdy nezaбудnem, je to, že som tu lietala. Po tom som celý život túžila a tu sa mi splnilo to, čo som ešte pred dvoma dňami ani netušila. Zato som naozaj veľmi vďačná a týmto budú pre mňa Kapušany naozaj výnimočné.

Máte vy osobne svoju NAJ dedinku, ku ktorej máte blízko - citovo, spomienkovo?

My máme „NAJdedinku“ pri Myjave, lebo môj otec je z Myjavy. Je tam taká obec, ktorá sa volá Polianka, máme tam chalupu a tam som už od detstva trávievala leto a moja mama tam veľmi často pobýva, takže pre mňa to je NAJdedinka a rada tam chodím.

Čo vidíte ako najväčšie pozitívum projektu NAJ dedinka?

Mne sa páči, ako sa tá dedina vždy spojí, ako tí ľudia zrazu pocítia tú spolupatričnosť, ako si pomôžu. Pri tej pomoci sme zažili úžasné veci, vidíme, že sa robia naozaj zmysluplné veci, a to bolo aj v tejto dedinke, tak ako aj v tých ostatných. Pomôže sa ľuďom, ktorí sú slabší, ktorí to najviac potrebujú. A páči sa mi, že to tak nabudí obyvateľov a aj ich starostov, že sa predvedú alebo idú až na dno svojich síl. Naozaj, ukážu sa v úplne iných polohách. A tento váš starosta, toho by som zvlášť vyzdvihla, lebo ten išiel na maximum, fakt snažil sa.

MARTIN NIKODÝM

Čo vás najviac prekvapilo u nás v našej „Naj dedinke“?

Čo ma najviac prekvapilo? Ja práve rozmýšľam nad tým, čo ma neprekvapilo. Neprekvapila ma srdečnosť vašich ľudí, tú som tak povediac očakával, pretože tú skúsenosť mám už neraz, že keď človek

príde sem na východ, tak všetko je také spontánnejšie, také živšie. Vy ako keby ste sa vedeli viac tešiť zo života. Čo ma možno prekvapilo? Ten hrad. Ja som vedel, že tu je, ale že to je také krásne miesto, tak to ma príjemne prekvapilo.

Máte vy osobne svoju NAJ dedinku, ku ktorej máte blízko - citovo, spomienkovo?

Ja som ako malý chlapec často chodieval do obce Stratená, to je v Slovenskom raji. Je to dedinka, cez ktorú preteká riečka Hnilec. Mám ju nesmierne rád a rád sa do nej vraciam a vlastne si uvedomujem, že som tam už dlho nebol, a že to budem musieť napraviť.

Čo vidíte ako najväčšie pozitívum projektu NAJ dedinka?

Najväčšie pozitívum celého tohto projektu je, že je pozitívny. My sa snažíme dedinky na Slovensku ukazovať pekne, ľudí veselých, milých. A myslím si, že v tom množstve informácií, ktoré nie sú práve najpozitívnejšie a vystrkujú sa dnes z médií, je to veľmi fajn, keď existuje projekt, ktorý je čisto pozitívny a je o radosti zo života, o radosti z toho, že ľudia majú radi tie svoje miesta, kde sa narodili, kde žijú. ●

Andrea Petrovská

JOZEF RENTKA: POSTREHY, 2013

METAMORFÓZY DOMOVA

Náš prvý domov sme iba cítili,
matkinu náruč, keď nás privinula,
keď nás uložila,
v kolísku s nehou
v náš prvý domov.

Neveľa uplynie rôčkov
a my ovládame už dosť krôčkov,
dosť na to, aby sme kolísku opustili a domov
väčší objavili.

Spontánne objavíme dom či domček,
pred domčekom útlý dvorček,
nad ním slnko, modrá obloha aj mráčik,
za domčekom kúzlo prírody, pár stromov
a to je náš už väčší domov.

Ďalšie poznávanie už sami nezvládame,
východisko však máme,
prijat' ďalšiu životnú rolu –
alma mater – školu.

Tu sa naučíme a, až zet,
pomocou písmenok poznáme ďalší svet.
Naše poznanie bude rásť a rásť,
až domovu priradíme synonymum vlast'.

Premeny sveta navádzajú premeny domova.
Aj naša vlasť bude iná, bude nová.

Na pomoc je nám mapa
a náš zrak upúta Európa.

Domov ten sme už okukli, dali aj záväzok,
no neubránime sa množstvu otázok:

Kto koľko bude naň prispievať,
kto koľko na ňom profitovať?

Nebude nás z neho bolieť hlava,
a budeme mať dôvod volať sláva, sláva?

Či nenastane v tom dome šero, až noc?

A my budeme volať pomoc, pomoc!

A na otázky sú odpovede

zatiaľ verbálne aj písané, ale na vode.

Ešte sme ten európsky nezastrešili,
no fantasti čosi naznačili,

čo ani Pýtia so Sybilou neveštili,

že raz nastane iný, dokonalejší domov,
Svet – domov.

Bol už raz podobný domov,
pravda od Boha, Evin a Adamov.

Žeby aj my raz zažili svet - domov?

A koľkokrát by sme museli obísť vlastný rov?

Vážení pán starosta!

Dňa 14. 8. 2015 som večer pozerala na STN1
reláciu Naj dedinka Slovenska. Blahoželám
Vám, že žijete v takom krásnom prostredí
a môžete starostovať takým príjemným ľudom.
Vaša dedina dýchala krásou: okolím, upraveným
prostredím, vynovenými domami a ľuďmi, ktorí sa
snažili hovoriť našou krásnou slovenčinou. Ale Vaša
výzva do miestneho rozhlasu v nárečí bola super.

Patri Vám pochvala i za názov KAPUŠČANY
urobený z vypestovaných kvetov. Som rada, že ste
svoju dedinu zviditeľnili touto prezentáciou.

Pán starosta, prajem Vám vo Vašej starostovskej
funkcii úspechy, pevnú stoličku, dobrých
spolupracovníkov a všetkým občanom krásne bývanie
v krásnom prostredí. Zveladujte si svoju dedinku
i ďalej.

Valéria Hasarová, Žiar nad Hronom

Kapušíanske kultúrne leto oslovilo svojou ponukou všetky vekové kategórie. Svojich mladších aj starších fanúšikov potešila svojím spevom Kristína 24. 7. 2015. Priaznivci skupiny Vidiek boli nadšení ich vystúpením s Pacora Trio 22. 8. 2015. Boli sme príjemne prekvapení účasťou mladšej vekovej skupiny.

Frontmana skupiny Vidiek Janka Kuriča sme poprosili o krátky rozhovor pred skúškou koncertu a položili sme mu pár otázok:

Ako sa Vám páči v Kapušanoch?

V Kapušanoch je krásne, ten hrad aj dedina. A ešte sú tu dobrí ľudia, lebo nás tu čakalo pohostenie, tešíme sa tomu.

Ako často hrávate koncerty?

Veľmi často, každý týždeň aj dva, tri, štyri.

Ako vznikali vaše hity?

My keď píšeme pesničku, tak nechceme urobiť hit, chceme urobiť pesničku. Ale

keď sa z tej pesničky urobí hit, sme tomu veľmi radi.

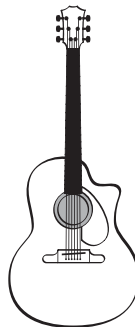
Vychádzate pri tvorbe zo životnej skúsenosti, alebo vás kopne múza? Ako to je?

Pri muzike nás kopne múza. Ale vychádzame aj zo životnej skúsenosti. Chodíme kade tade, takže možno aj o Kapušanoch urobíme nejakú pesničku, ktovie?

Ako vznikala spolupráca s Pacora Trio?

Poznáme sa už dávno. Minulý rok sme hrali koncert v Prešove a tam sme nadviazali spoluprácu.

KONCERTY

A ako dokáže rozprúdiť zábavu skupina Vidiek a Pacora Trio sme mali možnosť zažiť počas ich spoločného koncertu. Kto nebol, môže ľutovať. ●

Mária Majirská

Návrat rytierov na Hrad Kapušany

Brániaca sa formácia

Posledná augustová nedeľa v Kapušanoch sa niesla v zámene dôb minulých. Kto zvládol nenáročnú polhodinovú trasu na hrad, nemal čo l'utovať. Stal sa účastníkom dobývania Hradu Kapušany v podaní šermiarskej skupiny Sarus, Šarišskej pechoty a Strážcov pravých pokladov storočí. Ani vtedy to ženy nemali l'ahké, ako bolo vidieť, atraktívne pohľavia sa okrem kuchyne muselo vedieť v prípade núdze oháňať aj zbraňami.

Po otvorení brán nasledovala krátka prehliadka hradu, na ktorom už štvrtý rok prebieha rekonštrukcia s podporou Ministerstva kultúry SR a Úradu práce,

sociálnych vecí a rodiny v Prešove. Na nádvorí a za hradbami bol pripravený pútavý program nielen pre detského diváka, ale aj pre dospelých. Vynikajúci herci Teátra

Teatro Komika - Príbeh rytiera

Dobové jedlá

Majster hrnčiar

Aj starci sa môžu naučiť mnohé, čo ešte nevie. (Čínske príslovie)

Komiky z Levíc zabavili publikum humornou rozprávkou Príbeh rytiera. Nasledovala ukážka symbiózy vtáka a človeka v podaní sokoliarov Horus z Košíc. Cvengot a rinčanie zbraní, bojové pokriky sa ozvali opäť v podaní skupiny historického šermu SARUS z Prešova – spoluorganizátora 3. ročníka tohto podujatia. Kto mal hladné bruško, mohol ochutnať v dobovej kuchyni bravčové mäsko na víne, hrachovú kašu, mäsko plnené brusnicami, zemiakové placky s chrenovo-cesnakovou, či slivkovou nátierekou za dobrovoľný príspevok. Majster hrnčiar predvádzal svoje umenie, milovníci adrenalínu si mohli vyskúšať lukostreľbu a tí najmenší vyskladať erb v tvorivých dielňach. Deti sa radi nechali pomaľovať na tvár a ako suveníry si mohli odniesť ručne razené mince so svojím menom. Aj keď sa kapušiansky hradný vrch bránil vetrom a pieskom, prehral bitku s hojným počtom návštevníkov. Už teraz sa tešíme na budúci ročník. ●

Mária Majirská

Lukostreľba

Horus

Pracovné stretnutie zástupcov samospráv krajín V4

Spoločná fotografia na hrade

V pekný slnečný septembrový deň – 17. 9. 2015 sa v kultúrnom dome v Kapušanoch uskutočnilo pracovné stretnutie zástupcov samospráv krajín V4. Do týchto krajín vycestovali zástupcovia našej obce v auguste za účelom vytvorenia vzájomnej spolupráce našich samospráv a možnosti žiadať o grant z Vyšegradskeho fondu (podmienkou je zapojenie aspoň 3 krajín V4).

Stretnutia sa zúčastnili zástupcovia týchto samospráv:

- **Lukov (Česká republika)** – hrad Lukov, sprievodcovské služby, expozície, Spolok priateľov hradu Lukova, Dom Rudolfa Matouše – škola v prírode, multifunkčná športová hala, cyklistický chodník, blízko Zoologická záhrada Lešná;
- **Boldogkövárja (Maďarská republika)** – hrad Boldogkö, sprievodcovské služby, vyhliadková veža, expozície, expozícia miniatúr významných svetových bitiek, stredoveká hradná reštaurácia, marhuľové slávnosti, detský vláčik;

- **Iwonicz – Zdrój (Poľská republika)** – kúpele, amfiteáter, umelecké súbory;
- **Dom pomoci społecznej Zakonu Bonifratrów w Iwoniczu (Poľská republika)** – partner, v spolupráci s ktorým sa podarilo zrealizovať časť auditória pri amfiteátri v Parku svätých Cyrila a Metoda - Domov sociálnych služieb - 104 klientov, okrem klasickej starostlivosti poskytujú aj arteterapiu – krásne umelecké výrobky, ergoterapiu, hipoterapiu, v exteriéri majú vonkajšie fitness, soľnú jaskyňu, multifunkčné ihrisko, pódium na kultúrne vystúpenia.

Stretnutie spočívalo v prezentáciách jednotlivých samospráv, informovaní o grantových schémach, z ktorých bude možné žiadať finančné prostriedky na rozvoj kultúrnej spolupráce, rozvoj výchovy a vzdelávania, realizáciu výmenných pobytov, rozvoj a propagáciu cestovného ruchu, zachovanie a obnovu kultúrneho a prírodného dedičstva. Po obede nasledoval kultúrny program v podaní krátkych vystúpení MSS Kapušanske richtarose, šermiarskej skupiny SARUS, skupiny orientálnych tancov FATI-

MA a samozrejme folklórneho súboru KAPUŠANČAN. Nasledovala prehliadka našej obce a hradu. Pri večeri bola vytvorená koncepcia partnerskej spolupráce a podpísané dohody o spolupráci týchto samospráv.

Naším hosťom - partnerom sa v Kapušanoch veľmi páčilo, boli nadšení našou kul-

túrou. My sme získali inšpirácie a námety na rozvoj cestovného ruchu. Týmto úvodným stretnutím sa položili základy, na ktorých budeme stavať, vymieňať si poznatky a skúsenosti a rozvíjať tak svoje domovské obce v dlhodobom horizonte. ●

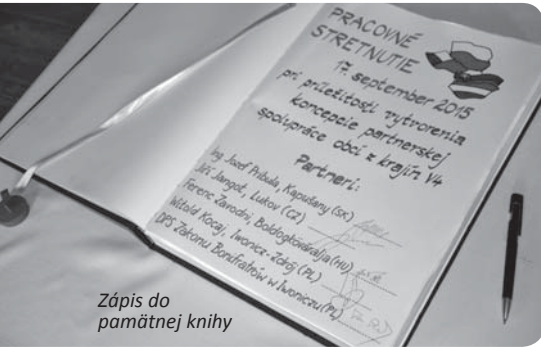
Mária Majirská

Privítanie

Prezentácia Boldogkóváralja

Zápis do pamätnej knihy

Kultúrny program - Kapušančan

Cesta na hrad

Podpísanie dohody o partnerstve

Chválime

☺ Všetkých tých, ktorí sa starajú o priestory okolo svojich plotov. Príkladom je upravený breh Kapanoša pred domom pani A. Gálovej. Kiežby sme všetci mali taký prístup k svojmu okoliu aj za našimi plotmi.

☺ Chválime deti a pani učiteľky z materskej školy, ktoré sa starajú o záhradku babky bylinkárky v Parku svätých Cyrila a Metoda.

☺ Chválime aj deti, ktorí sa zúčastnili letných brigád v školskej prírodnej záhrade Nezábudka.

☺ Pochvala patrí našim seniorom a ďalším dobrovoľníkom, ktorí sa zúčastnili brigády pri úprave terénu a výsadbe kvetov. Ďakujeme tým, ktorí darovali kvety do komunitnej záhrady za bývalou materskou školou.

☺ Ďakujeme pracovníkom obce, ktorí boli zamestnaní počas šiestich mesiacov, tiež hradným pracovníkom, ktorým končí zmluva 31. 10. 2015. Ich práca priniesla svoje ovocie. Prispeli k skrášleniu a renovácii verejných priestranstiev, zvýšila sa starostlivosť a kontakt so seniormi a turisti môžu objavovať nové čaro hradu. ●

Kto ujde pred svojím krížom, nájde na svojej ceste ešte väčší. (Neri)

Haníme

☹ Tých, ktorí nám dymom z pálenia zvyškov plodín zo záhrady znepríjemňujú ovzdušie a tým porušujú viacero zákonov (Občiansky zákonník, zákon o odpadoch, zákon o ochrane pred požiarimi). Najlepším riešením je kompostovanie, prípadne odvoz zeleného odpadu na zberný dvor.

☹ Nie je správne ukladať kamene v blízkosti miestnych komunikácií tak, aby tam nemohlo zaparkovať auto. Hrozí riziko vzniku dopravnej nehody, poškodenie motorového vozidla, nehovoriac o tom, že je to obecný pozemok.

☹ Haníme majiteľov psov, ktoré sa voľne potulujú po obci. Porušujú tým VZN obce Kapušany č. 6/2008. Takýto pes bude odchytený a majiteľ bude povinný uhradiť všetky náklady s tým spojené.

☹ Aj takto sa dá čakať na autobus.... Autobus odišiel a podgurážený pán zo Šarišskej Poruby musel ísť pešo. Ako si to vysvetlia naše deti čakajúce na autobusovej zastávke? ●

Stredoveká komunitná záhrada pod kapušianskym hradom

Taký je názov projektu, realizácia ktorého prebieha v záhrade bývalej materskej školy. Cieľom je vytvoriť atraktívne miesto na trávenie voľného času, ale aj na učenie hrou, pracovnú terapiu. Prečo? Lebo už dlhšie obdobie bola záhrada nevyužívaná a náš projekt bol znovu podporený Nadáciou Orange – „Šanca pre Váš región“.

Od januára budúceho roku by v príľahlej budove mali byť poskytované služby denného stacionára pre seniorov našej obce. Priestor za budovou je voľne dostupný. Okrem seniorov ho môžu využívať aj mladé rodiny s deťmi a taktiež turisti smerujúci na hrad alebo prechádzajúci obcou.

Existujúca záhrada je rozľahlá, môžeme v nej vyčleniť viacero tematických prvkov, pričom okrem okrasnej a oddychovej funkcie bude mať aj náučný a kultúrny charakter.

Centrálnym prvkom komunitnej záhrady bude miniatúra Hradu Kapušany v takej podobe, ako by mal hrad vyzeráť po rekonštrukcii. K miniatúre povedie chodníček s časovou osou histórie Kapušian, ktorý bude symbolickým vstupom do záhrady s klenbou – bránou vytvorenou buď popínavými ružami alebo brečtanom. Využijeme dva existujúce altánky. V jednom postavíme pec na pečenie chleba, v druhom

plánujeme vytvoriť miniepozíciu dedinského náčinia: cepy, pluhy, motyky. Medzi nimi sme objavili bývalé pieskovisko, ktoré dostalo nový šat – deti sa v ňom budú hrať na archeológov.

Priestor v záhrade sme s pomocou niektorých dôchodcov z Klubu seniorov skrášlili kvetmi, kríkmi, bylinkami a okrasnými stromami. Ďakujeme tým, ktorí sa brigády zúčastnili osobne

alebo prispeli kvetmi do našej záhrady.

Čo nás čaká v októbri? Vytvorenie plôch na pestovanie plodín – napr. rôzne druhy obilia, zeleniny, chmeľ, vytvorenie kompostoviska, výroba domčekov pre hmyz, vysadenie ovocných stromov, vytvorenie zelených stavieb z vrbového prútia.

Keďže v tomto roku nestihneme spracovávať produkty zo záhrady, chceme pripraviť prvky na ich tradičné spracovanie – cepy na obilie, kamenný mlyn, spomínanú pec na pečenie chleba pre vlastnú spotrebu, vytvoriť receptúru na spracovanie produktov z plodín, objaviť zabudnuté spôsoby zavárania, varenia lekváru, metódy na výrobu voňavých mydiel, sviečok.

Celý priestor by mal dýchať históriou a pri pohľade na skutočný hrad sa preniesieme o pár storočí späť. Priestor záhrady nám dáva potenciál pre rozvoj ďalších nápadov. Vás, občanov, prosíme o hojnú účasť na brigádach, ktoré budú organizované kapušianskymi rodinkami a prinesú úžitok predovšetkým nám. Zároveň Vás prosíme, ak máte doma nepotrebné dedinské náradie, ktoré sa používalo v poľnohospodárstve, podarujte ho nám a my ho využijeme pri realizácii našej expozície. Taktiež by sme potrebovali drevené palety.

Ďakujeme! ●

Mária Majirská

Mária Hašeková

MUDr. Mária Hašeková pôsobí ako pediatrička v Kapušanoch už 35 rokov. Býva v Prešove, pochádza zo západného Slovenska (Vráble), z lekárskej rodiny. Pri rozhodovaní o výbere svojej profesie ju ovplyvnil o sedemnášť rokov starší brat – lekár. Pre nedostatok miesta na fakulte všeobecného lekárstva jej ponúkli možnosť študovať na pediatickej fakulte. Výber pediatrie dodnes neľutuje.

Dieťa má na plač právo!

» Čo Vás priviedlo na východné Slovensko?

Na východné Slovensko som prišla na pozvanie brata, ktorý bol v tom čase riaditeľom prešovskej nemocnice. Šarištine som vôbec nerozumela, myslela som si, že som prišla do Poľska. Pracovala som na detskom oddelení, potom dva roky v Lipanoch a všade tam, kde bolo potrebné zastúpiť. Neskôr som stretla manžela, ktorý pochádza zo Zemplína rozhodli sme sa natrvalo usadiť na východnom Slovensku.

» Komu môžeme byť vďační, že ste prišli k nám do Kapušian?

Nebohý pán primár Krak mi navrhol dva obvody – Solivar a Kapušany. Terajšie dva obvody v Kapušanoch spravovala do môjho príchodu MUDr. Grivnová. Ja som nastúpila, pamätám si to presne, 13. 2. 1980. Moja dcéra mala vtedy pol roka. O rok neskôr sa mi narodil syn. Pani doktorka ma zastupovala, aby som sa po pol roku mohla vrátiť späť na svoje miesto. Spolupracovala som s ňou 11 rokov a môžem povedať, že s tou ženou sa mi robilo najlepšie. Potom prišla doba, keď pracujúci dôchodcovia museli odísť, čo sa

týkalo aj pani doktorky. Ja som na dlhšie obdobie zostala pracovať na obidvoch obvodoch sama s výnimkami, keď tu kratší čas pracoval MUDr. Inaš a mladý lekár pridelený z detského oddelenia. Keď si na to spomeniem, ani sa mi veriť nechce, čo som za to obdobie zvládla.

Neskôr, keď sa pán doktor Inaš vrátil, robila som s ním 11 rokov. Pracoval na 1. obvode. Pacienti k nemu chodievali po radu aj z iných okresov. Teraz je tu MUDr. Havrilla, a hoci je medzi nami veľký vekový rozdiel, spolupracuje sa mi s ním dobre.

» V Kapušanoch ste vlastne stálicou v odbore pediatria. Čo sa zmenilo za to obdobie v zdravotníctve, čo tu pôsobíte?

Ide to k horšiemu v rámci medziliudských vzťahov. Všeobecne v zdravotníctve, čo sa týka lekárov, aj sestričiek. Strieda sa ich tu na východe veľa, a to nie je veľmi dobré. Čo sa týka práce, bolo by to lepšie, keby bolo menej administratívy. Ako môžu malí pacienti a ich rodičia vidieť, ja v ambulancii nemám počítač, radšej sa venujem pacientovi. Mnohí rodičia sa vyjadrujú, že takto sa zveria lekárovi aj s takými informáciami, na ktoré by zabudli, resp. by ani neuviedli, keď vidia, že lekár sa ponáhľa rýchlo zaznamenať diagnózu, predpísať

recepty a vybaviť ďalšieho pacienta. Ja administratívnu prácu robím doma, lebo na to by som tu musela mať ešte jednu zdravotnú sestru, ako to bolo v časoch mojej mladosti. Pre mňa je v terajšom zdravotníctve negatívum v tom, že sa na pacienta zabúda.

Čo sa týka receptov a účinných látok, ktoré musia byť uvedené na recepte, písšem ich spamäti a rukou – vybaví sa mi to automaticky počas písania. Ešte sa mi z lekárne nevrátil recept, ktorý by bol chybné vypísaný. Je dobré, že si s kolegom rozumieme a dôverujeme, a tak to bolo aj za pôsobenia pána doktora Inaša. Keď sa zastupujeme, otvoríme dvere z jednej ambulancie do druhej a máme prístup k zdravotnej dokumentácii. Takto máme o pacientovi lepší prehľad, o častosti jeho ochorení, aké lieky naposledy užíval a kedy.

» Ako sa zmenila chorobnosť detí za to obdobie, čo ste tu? S akými zdravotnými problémami chodievajú za Vami pacientmi?

Pozorujem zvýšený nárast chorobnosti. Zamestnaný rodič, aby si udržal zamestnanie, príde s dieťaťom na ošetrovanie, hoci len kaše a soplí, aby sa čím skôr vyliečilo. Nemôže si dovoliť byť s ním doma. Potom na druhej strane do školy a škôlok chodia deti s liekmi v zásobe. Bolo by lepšie, keby nebola taká uponáhľanosť doby, čo je dosť ťažké ovplyvniť.

Najčastejšie zdravotné problémy, s ktorými pacienti prichádzajú, sú bežné choroby, ktoré by sa dali zvládnuť aj doma, keby sa rodič mohol venovať dieťaťu doma.

» Aká je spolupráca rodič – lekár?

Rodičia mi vedia poskytnúť podrobné informácie. Stáva sa však, že dieťaťu naordinujem liečbu a keď sa opýtam pri ďalšom stretnutí, aké lieky podávali dieťaťu

než prišli ku mne, zistím, že mu podávali to isté antibiotikum, ktoré malo byť spotrebované už pri predošlom ochorení, čo je chyba.

» V dnešnej dobe zaznamenávame rezistentnosť baktérií voči antibiotikám. Kedy je podľa Vás potrebný nástup antibiotík?

Niekedy stačili na vyliečenie lieky namiešané v lekární – staré osvedčené sirupčeky a neboli potrebné antibiotiká. Teraz sa ľudia dožadujú antibiotík, aj keď danú chorobu vyliečia len kvapky do nosa a sirupčeky od kašľa. Mali by sme mať viac času na zistenie, že antibiotiká sú potrebné, podľa priebehu choroby a po absolvovaní viacerých indikujúcich vyšetrení.

» Blíži sa chladnejšie obdobie, poradte nám, ako zvýšiť odolnosť detského organizmu voči chorobám.

Celkove sa klíma mení, to je skutočnosť, ktorú nemôžeme ovplyvniť. Druhou skutočnosťou je malá otužilosť detí. Je potrebné, aby deti boli čím viac vonku. V minulosti, keď napadol sneh, deti vymrzli, sánkovali sa, váľali v snehu. Keď je teplo, deti tiež nevidíme vonku – sedia pri počítači, televízii. Potom ich trochu vonku ofúkne a už prídu s kašľom,...

Dieťa si musí zvykať a byť otužilejšie, netreba ich hneď naobliekať. V zime, keď ich vidím v tých overaloch, ledva idú a keď sa tu zoblečú, sú spotené. Potom dieťa vyjde von, ofúkne ho a hneď je choré.

» Ste zástankyňou povinného očkovania?

Áno, každopádne. Som rada, že tu v Kapsušonoch ľudia s týmto tak nevymýšľajú, dokonca sa sťažujú, že očkovanie proti tuberkulóze nie je povinné. Ved' predsa vidíme, aká je migrácia obyvateľstva a aké riziká hrozia.

► pokračovanie zo strany 15

» Na ktorú príhodu vo Vašej práci si najviac spomínate?

Bola som zastupovať v Lemešanoch, hneď keď som prišla na východné Slovensko. Po ordinačných hodinách som ešte bola v práci. Vtom prišla dnu babka - vyplašená a kričí: „Poce, bo dzecko na draže!“ Utekala som, pretože som si myslela, že dieťa zrazilo auto. Sestrička si brala rukavice. Vyšla som vonku a tam sanitka. Sestrička ma tlačila do sanitky, pričom som zakopla o brašňu. A vtedy mi došlo, čo sa deje. Sanitkár v zhone zabudol vziať z nemocnice pôrodnú babicu ku pôrodu (vtedy to tak ešte fungovalo). Tak sa už nevracal späť, povedal si, že v zdravotnom stredisku určite ešte nájde nejakého lekára. Obvodný lekár však už v tom čase bol na návštevách u pacientov, a tak som dzecko na draže šťastne odrodila ja.

» Pár slov na záver....

Niektó povie, čo už nejde do dôchodku, však má svoj vek. Ja mám však ten názor, že pokiaľ to človeku myslí, má využívať svoj mozog, pomáhať a s radosťou vykonávať svoju prácu. Keď ostane medzi štyrmi múrmi, jeho myseľ prestáva fungovať tak, ako predtým. Minule mi jedna matka povedala, že je na mne vidieť, že mám veľmi rada svoje povolanie. Fakt je, že pri tých deťoch pookrejem. Mne vôbec nevadí, že dieťa plače. Nestrašte ho, že mu pani doktorka pichne injekciu, keď bude neposlušné. Nechajte to dieťa, má nárok na to, aby sa bálo.

Mojím krédom je: „Pomáhaj a nikdy neuškod' nikomu - ani rečou ani skutkom“. ●

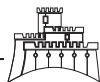
Za príjemný rozhovor ďakuje
Mgr. Mária Majirská

Príhovor na začiatku školského roka 2015/2016

Vážení rodičia, prihovám sa k Vám na začiatku školského roka 2015/2016. Za obdobie novodobej existencie našej školy sme mali za cieľ zveladiť vlastné priestory a zabezpečiť materiálno-technické vybavenie, ktoré vytvára predpoklady pre úspešnú realizáciu výchovno – vzdelávacích podmienok. V súčasnosti svoje úsilie zameriavame na získavanie finančných prostriedkov z projektov a grantov nového programového obdobia. Zo zdrojov EÚ chceme získať finančné prostriedky, ktoré využijeme na vybudovanie športovísk, odychových zón v areáli školy, na nadštandardné materiálno-technické vybavenie školy a iné didaktické pomôcky. Škola pre zvýšenie motivácie ponúka vo výchov-

no-vzdelávacom procese aj netradičné formy vyučovania, ktoré majú stúpajúci trend od prvého po deviaty ročník. Ponúkame žiakom plavecké kurzy, exkurzie do inštitúcií štátnej a verejnej správy, do úradov samosprávy, návštevy divadiel a kín, triedne výlety, ale i historické exkurzie do okolia a taktiež účelové cvičenia. V škole bude pracovať v tomto školskom roku 13 záujmových útvarov, do ktorých sa majú žiaci možnosť zapojiť a využiť vzdelávacie poukazy a možnosť rozvíjať svoje záujmy, či zintenzívniť prípravu pre prijímacie konanie na štúdium na stredných školách. Vzdelávacie poukazy si v našej škole uplatňuje každý školský rok takmer 90 % žiakov. Milí rodičia, pre všetky ročníky sme vydali zásady hodnotenia a klasifikácie. Zásady konkrétne definujú výstupy žiaka, ktoré budú predmetom jeho hodnotenia a klasifikácie, ktoré sú sprístupnené v AsC agenture – internetovej žiackej knižke na stránke

školy. Týmto krokom sa nám podarilo ponúknuť i Vám podrobný prehľad o klasifikácii žiaka. V súčasnom školskom roku na oboch stupňoch máme spolu 486 žiakov, z toho 247 chlapcov a 239 dievčat. Títo žiaci sú rozmiestnení v 25 triedach ročníkov 1. – 9. V materskej škole máme umiestnených 80 detí, čo je na jednej strane veľa, no tej druhej aj pozitívne, pretože je to dôkaz toho, že o našu materskú školu je veľký záujem nielen od rodičov z Kapušian, ale aj z okolia.

Na záver chcem zaželať celej školskej komunite v našej škole veľa odhodlania, síl a motivácie pracovať na sebe, na svojich študijných výsledkoch, aby potešili nielen seba a nás učiteľov, ale aj svojich rodičov, ktorí sú ich životnými piliermi. Všetkým učiteľom prajem radosť, úsmev na tvári, pretože len vtedy viem, že sú spokojní a to prenášajú aj do vyučovacieho procesu, ktorý je potom kvalitný a zmysluplný. ●

*PaedDr. Radoslav Ruščák,
riaditeľ ZŠ s MŠ Kapušany*

Kapušíanske hradné dietky opäť v materskej škole

V júni sme sa rozlúčili so škôlkou a s vtáčikmi z búbky pri škôlke, ktorú nám zhotovil pán Suchý. V búbke sa vyľahlo päť vtáčikov, ktoré sme každý deň pozorovali, ako rastú. Pri spoločnej opekačke s rodičmi, predškôláci vystúpili s krásnym programom a rozlúčili sa so škôlkou. Potom sme si spievali známe ľudové piesne, pokiaľ nám hrdlá stačili a dážd' nás nevyhnal domov.

Po letných prázdninách sme sa opäť stretli v našej materskej škole. Tohto roku sa do našej materskej školy zapísalo 80 detí vo veku 2,5- 6 rokov. Na začiatku boli aj slzičky detí, ktoré šli prvýkrát preč od svojich mamičiek. Deti si však skoro zvykli a dnes sa už usmievajú. Na tento školský rok sme si pripravili nové aktivity, ktoré

uskutočnime spolu s deťmi a rodičmi. Opäť budeme mať veľa nových zážitkov, s ktorými sa s vami podelíme. ●

Učiteľky ZŠ s MŠ Kapušany

TÁRANINKY z materskej školy

- ☺ Učiteľka hovorí: „Denisko Kokoška má pekné auto.“ Anička zareagovala: „Aj my máme radi kokošky.“
- ☺ Sofinka hovorí: „Ja dnes nemôžem spať v škôlke, lebo nemám pajdo (prádlo).“
- ☺ Dievčatá, pekne učešte chlapcov, aby boli fešáci. Lukáš K. hovorí: „Hej, aby sme boli gejoši.“
- ☺ Anička hovorí učiteľke: „Nesmej sa tak, lebo zuby ti poškriabu ústa.“

Zo života seniorov

Naši seniori v marci navštívili **divadelné predstavenie Nemá kocúr večné hody** v DJZ v Prešove. V máji sme na výlete v Poľsku navštívili **Myczkowce**, kde sa nachádza Park sakrálnych miniatúr s počtom 140 makiet najstarších drevených kostolíkov. Je tam vybudovaný areál ako v Jeruzaleme. V centre parku je umiestnená socha svätého Jána Pavla II. Potom sme sa presunuli do mestečka **Lesko** a užili si a osviežili sa vo wellness centre. Navštívili

sme aj mesto **Sanok**, kde sa nachádza socha a krčma dobrého vojaka Švejka.

V júni si naši seniori zasúťažili počas **športového dňa**. Po športe nasledovala opekačka a posedenie pri harmonike.

V júli naši seniori absolvovali tradičnú **Levočskú púť seniorov**. Keďže leto bolo horúce, v auguste sa seniori boli ešte vykúpať v **Szároszpataku** v Maďarsku. Zúčastnili sme sa aj brigády pri úprave záhrady v dennom stacionári.

Z uvedených aktivít vyplýva, že seniori nezaháľajú a žijú aktívne. ●

Vedúca Klubu seniorov - AH

Blahoželáme!

Dňa 7. 10. 2015 oslávil krásne životné jubileum, 70 rokov **VLADISLAV MATÚŠ**, dlhoročný aktívny futbalista a funkcionár **OŠK Kapušany**. Srdečne blahoželáme, prajeme veľa zdravia a elánu do ďalšej práce v **OŠK Kapušany**.

TK JANTÁR

– leto turistom prialo

Prázdninové obdobie sa v turistickom klube Jantár nieslo vo výbornej pohode. Prispel k tomu nielen bohatý a rôznorodý program, ale aj počasie nám ukázalo svoju lepšiu tvár. Našou prvou akciou v letnom období bol výstup na Babiu horu (1725 m) na Orave. Tento najsevernejší bod Slovenska nás privítal svojou typickou črtou – klimatickou drsnosťou. Cestou na vrchol sme si tiež spomenuli na nášho literárneho velikána prechádzajúc Hviezdoslavovou alejou a krátkym oddychom pri horárni, kde P. O. Hviezdoslav napísal svoje najslávnejšie dielo Hájnikova žena. Vrchol Babej hory nám poskytol nádherný pohľad na celú Oravu, na okolité pohoria, Poľsko, na Oravskú priehradu. Návštevu Oravského hradu na druhý deň sme ukončili krásne putovanie po Orave.

Začiatkom júla sa štyria naši členovia podujali pomôcť detskému dennému táboru v Kapušanoch. Nový pán kaplán Jozef Kohút zahájil pekný výlet spoločnou modlitbou v autobuse a potom sa už štyridsaťčlenná výprava vydala do Podlesku v Slovenskom raji, kde nás čakalo adrenalínové dobrodružstvo. Prechod prielomom Hornádu po technických zariadeniach vyčaril na mnohých tvárach detí des, ale aj radosť z dobrodružstva. Organizovaný prechod týmito exponovanými úsekmi bol bezpečný

aj vďaka animátorom tábora pod vedením Michaely Dzuricovej. Po krátkom oddychu nasledoval výstup kláštorskou roklinou po rebríkoch v objatí nádherných vodopádov. Aj tento úsek zanechal v deťoch obrovský zážitok. Po obede v prírode na Kláštorsku sme sa presunuli k autobusu na Čingove. Zdravotníčka napriek únave, mala plné ruky práce s malými odreninkami, či škrabancami. Ale už cestou domov deti zabudli na únavu, naopak zážitky ostali v ich pamäti natrvalo. Pre našich členov bolo najväčšou odmenou za krásny deň ďakovné skandovanie detí pri rozlúčke.

Horúce letné dni boli dobrým znamením pre ďalšiu akciu, trochu netradičnú. Devätnásťčlenná výprava sa zúčastnila pekného výletu do Hajdúszoboszló v Maďarsku, kde sme si užili štyri príjemné dni v jednom z najznámejších kúpeľných komplexov strednej Európy.

Poslednou akciou leta bola návšteva baníckeho kraja v okolí Banskej Štiavnice. Návštevu kaštieľa Antol sme si pripomenuli trochu histórie. Výstup na Kalváriu nám ukázal krásne výhľady na okolitý kraj, ale aj odhalil nedávny nezaujímavý údržbu tejto cennej historickej pamiatky. Vďaka dobrovoľníkom, ale už aj mesta či štátu sa začalo s jej záchranou. Na druhý deň sme vystúpili na vrch Sitno s peknou rozhľadňou. Príjemným osviežením bolo kúpanie v Tajchu (Počúvadlianske jazero). V posledný deň sme si prezreli historické mesto Banskú Štiavnicu pri šálke kávy a v spoločnosti múz.

Svojou účasťou sme podporili aj akcie našich priateľov z Tulčíka, ktorí oslavovali výročie založenia klubu Čakaň Tulčík. Poslednou akciou leta bola účasť na stretnutí turistov štyroch okresov na Minčole (1157m), na ktorý sme vystúpili z Livovskej Huty. Vysoká účasť turistov (vyše 400) bola dôstojným ukončením letnej turistickojej sezóny. ●

Miroslav Bohata – predseda TK Jantár

Oznamy v skratke

- Obec získala dotáciu v sume 7 000 € na doplnenie a výmenu dopravného značenia na miestnych komunikáciách. Na našich uliciach tak pribudnú a budú vymenené dopravné značky podľa plánu dopravného značenia obce Kapušany.
- Vo vyhodnotení grantového programu Ekoobec 2015 z nadácie Pontis je obec Kapušany jednou zo 40 obcí, ktoré získali prostriedky na bezplatný energetický audit verejnej budovy – obecného úradu.
- Obec Kapušany sa aj tohto roku zapojila do Noci hradov a zrúcanín. V noci 15. augusta od 21.00 do 23.00 hod. ste mohli obdivovať osvetlený Hrad Kapušany. ▼

- V školskej prírodnej záhrade Nezábudka pribudli lavičky s postavičkami trpaslíkov, doplnilo sa 8 vyvýšených záhonov na pestovanie zeleniny, vznikol nášlapný chodník, pozerala sa úroda fazule, bylinky. Slniečnica bude využitá v krímdlách pre vtáčiky.

- V budove požiarnej zbrojnice sa vymenil zvyšok starých drevených okien za plastové. Znížia sa tak náklady na spotrebu energií. ▼

- Letné kino bude pokračovať premietaním filmov a rozprávok v kultúrnom dome. Počas prázdnin ste mali možnosť vidieť film Babovřesky 3.
- Ak chcete prispieť svojím výrobkom do stálej expozície ručných prác a záľub, prinesite svoje dielo na obecný úrad. Výstava bude zriadená začiatkom roka 2016 na obecnom úrade.
- Keďže zaznamenávame vysoký dopyt po stavebných pozemkoch, prebieha spracovanie územného plánu zóny „Vtáčí hon – Mlyniská“. Dňa 23. 9. 2015 sa v kultúrnom dome konalo stretnutie s vlastníkmi dotknutých pozemkov a bol predstavený grafický návrh vytvorenia plánovanej obytnej zóny. ▼

- Koncom septembra sme začali s hodinami orientálnych tancov, ktoré vedie skúsená lektorka Janette Ružbarská. Pod jej vedením funguje aj skupina orientálnych tancov FATIMA. Tieto hodiny sú určené pre všetkých, aj tých,

ktorí sa necítia byť profesionálnymi tanečníkmi, ale chcú urobiť niečo pre svoje zdravie. Na hodinách vládne skvelá a uvoľnená atmosféra. Radi privítame všetkých, ktorí ešte zatiaľ nenabrali odvalu, mamičky môžu prísť aj s deťmi. Termín hodín budeme zverejňovať na stránke obce, facebooku, úradnej tabuli, nakoľko ešte nie je pevne stanovený, závisí od dohody lektorky a účastníkov. Cena je 2 €/hodinu tanca. Zľava sa poskytuje, ak účastníčka chodí pravidelne. Mesačne platí potom 6 €.

- Dňom 1. septembra 2015 bola pri ZŠ s MŠ Kapušany zriadená Súkromná umelecká základná škola, ktorá vzdeláva žiakov do 15 rokov. Zatiaľ je otvorený výtvarný odbor.
- Od 1. januára 2016 bude poskytovať služby v účelovom zariadení obce (bývalej materskej škole) denný stacionár. Bližšie informácie, postup prijatia do tohto zariadenia vám budú poskytnuté na sociálnom oddelení obecného úradu.
- Nadácia TV JOJ a Nadačný fond EPH podporili OŠK Kapušany čiastkou 1000 € na nákup športového vybavenia.

Práce na Kapušianskom hrade sú v plnom prúde

Z financií poskytnutých dotáciou Ministerstva kultúry SR a ÚPSVaR Prešov prebieha od mája tohto roku už 4. etapa konzervačných prác na Kapušianskom hrade. Dvadsať robotníkov budú na obnove pracovať do konca októbra. Z naplánovaných prác na túto sezónu je už väčšina ukončených, avšak tá najťažšia je ešte pred nami. Všetky činnosti sú momentálne sústredené na najvyššiu časť hradného palá-

S FINANČNOU PODPOROU
MINISTERSTVA KULTÚRY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

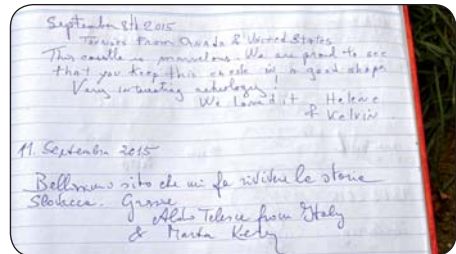
vyhliadkovú terasu na streche veže, na ktorú sa návštevníci dostanú po prístupovom schodisku. Pevne veríme, že nám počasie bude v najbližších týždňoch priat a domi-

ca – Západnú vežu. Na jej vonkajšej časti je už z diaľky vidieť postavené lešenie, kde vo veľkých výškach robotníci murujú výpadky muriva. Zároveň konzervujeme i obvodovú korunu. Najväčšie dielo však vzniká v útrobach veže. Tu sa už nachádzajú prvé drevené hranoly, ktoré budú tvoriť

nantu našej obce - Kapušiansky hrad ešte viac sprístupníme turistom. ● -JZ-

Hradná pamätná kniha prezrádza, že tu boli i návštevníci z USA, Kanady a Talianska.

Národný projekt „Podpora zamestnávania UoZ“

Aktivita č. 2 – podľa § 54 ods. 1 písm. a) zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti

EURÓPSKA ÚNIA

Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu v rámci Operačného programu Zamestnanosť a sociálna inklúzia

Obec Kapušany sa zapojila do projektu vytvárania pracovných miest pre znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie so zreteľom na dlhodobu evidovaných uchádzačov o zamestnanie. Do pracovného pomeru bolo prijatých 16 zamestnancov na obdobie 6 mesiacov, t. j. od 1. 4. 2015 do 30. 9. 2015. Príspevok sa obci poskytoval z ÚPSVaR vo výške 95 % z mesačnej ceny práce na rok 2015 a jednorazový príspevok vo výške 5 % z celkovej ceny práce na rok 2015. Počas realizácie projektu sa zamestnanci obecného úradu podieľali na týchto prácach:

- triedení odpadu na zbernom dvore, pomocných prácach pri štiepkovaní, starostlivosti o Námestie sv. Martina - zalievanie kvetín v jarnom a letnom období, vyregulovaní priekopy v Parku svätých Cyrila a Metoda, pomocných prácach pri udr-

Čistenie potoka Kapanoš.

žiavaní zelene, kosení, hrabaní, vyrezávaní náletových drevín a pod., oprave a údržbe autobusových zastávok, údržbe detského ihriska Rozprávokovo (maľovanie, kosenie), obnove náteru na oplatení miestneho cintorína, osadzovaní dopravných značiek na obecných komunikáciách, osadzovaní informačných tabúľ, obnove náteru na zábradliach a mostoch, pomoci pri realizovaní obecných akcií, pomoci osamelým seniorom pri nákupe potravín, opatrovateľskej službe, poskytovaní sociálneho poradenstva, zrealizovaní výstavy ručných prác seniorov počas Retrojarmoku a Kapušianskych folklórnych dní, údržbe a upratovaní obecných budov (kultúrny dom, obecný úrad, Dom nádeje, zdravotné stredisko, amfiteáter a pod.), udržiavaní čistoty a poriadku na verejných priestranstvách, čistení vyrúbaných drevín z brehov potokov Ladianka a Kapanoš, čistení dna korýt potokov od nánosov piesku, hliny a trávy, údržbe a čistení priekop, prečistení uličných vpustov dažďovej kanalizácie, pomocných murárskych prácach.

Verím, že cieľ projektu bol naplnený a vykonané práce na zveľadení obce budú prínosom pre občanov. ●

Bc. Iveta Vojteková

Práce na priekope v Parku svätých Cyrila a Metoda.

Úloha pre múdre hlavičky

Úloha, ktorá precvičí vaše kombinatorické zručnosti. Jej riešenie zverejníme v najbližšom čísle nášho obecného časopisu.

Päť žien nakúpilo 5 rôznych predmetov do rôznych miestností svojich domácností:

- Pani Šrobárová si svoju vec nekúpila do spálne.
- Anna má televízor.
- Pani Gregorová má hi-fi súpravu.
- Počítač bude v skleníku.
- Karla nemá telefón.
- Pani Veliká si nekúpila svoju vec do kuchyne.
- Zuzana si uložila svoju vec do skleníka.
- Michaela má knihu.
- Pani Dobová má počítač.
- Michaela neuložila svoju vec do obývačky, ani do spálne.

- Pani Pokorná má svoju vec v študovni, Rebeka zasa v kuchyni a Karla v obývačke. Určte celé mená jednotlivých žien, predmet, ktorý si kúpili a kam ho v dome dali.

Riešenie tejto úlohy doručte osobne na obecný úrad alebo zasielajte e-mailom na maria.majirska@kapusany do 30. 10. 2015. Traja vyžrebovaní budú odmenení vecnými cenami.

Kto chce prispieť na silvestrovský ohňostroj, môže tak urobiť v pripravených krabiciach, ktoré budú umiestnené v predajniach COOP Jednota a Milk Agro.

PROGRAM SPOLOČENSKÝCH PODUJATÍ (OKTÓBER – DECEMBER 2015):

17. október 2015	JABLKOVÉ HODOVANIE <i>(kultúrny dom)</i>
18. október 2015	ÚČTA K STARŠÍM , odovzávanie spomienkových predmetov 70, 80 a 90-ročným jubilantom <i>(Kultúrny dom)</i>
28. október 2015	KAPUŠANY MAJÚ TALENT <i>(ZŠ s MŠ Kapušany)</i>
30. október 2015	DAROVANIE KRVI <i>(od 8.00 do 11.00 hod. v zasadačke OcÚ v Kapušanoch).</i>
14. november 2015	MARTINSKÁ VESELICA <i>bezplatný vstup, (kultúrny dom)</i>
6. december 2015	MIKULÁŠ <i>(kultúrny dom)</i>
31. december 2015	PRIVÍTANIE NOVÉHO ROKU 2016 spojené s ohňostrojom <i>(Námestie sv. Martina)</i>

**Pripravujeme zbierku legend
o Kapušanoch – hrade, kaštieli,
mlyne, Ardovom sypanci, ...**

Prosíme Vás, ak si pamätáte nejakú legendu z Vašich detských čias, zverte sa nám s ňou.

Ak nám ju napíšete a doručíte so svojou adresou, potešíte nás a my Vás na revanš obdarujeme malým darčekom.

Legenda môže byť aj vymyslená.
Prispievajte do 30.11.2015,
na referát strategického rozvoja

p. Majirská, e-mail:
maria.majirska@kapusany.sk

**Výzva na uzatvorenie zmluvy
o nájme hrobového miesta**

Opätovne vyzývame občanov, ktorí si nesplnili povinnosť uzatvorenia zmluvy o nájme hrobového miesta na miestnom cintoríne v súlade so zákonom č. 131/2010 Z.z. o pohrebníctve a následne jeho úhradu, aby si svoju povinnosť splnili v lehote **do 31.12.2015** na obecnom úrade.

Poplatky za nájom hrobového miesta:

- ▶ **33,19 EUR** za jednohrob dospelého na dobu 10 rokov
- ▶ **66,38 EUR** za dvojhrob dospelých na dobu 10 rokov
- ▶ **16,59 EUR** za detský hrob na dobu 10 rokov

Hroby bez uzatvorenej zmluvy o nájme hrobového miesta, budú zrušené v súlade s platnou legislatívou.

Štatistika

ZA OBDOBIE 15. 6. 2015 – 6. 10. 2015

Narodili sa:

Barbora Holingová
Dominik Horváth
Matúš Husovský
Eliška Križovenská
Nela Lapošová
Jakub Leško
Martina Pramuková
Roman Sivák
Markus Slanina
Peter Slivka
Ema Zborovjanová

Uzavreli manželstvo:

Dávid Čech – Dominika Kovaľová
Roman Hricko – Nataša Siváková
Marek Kantor – Mária Čisaríková
Ing. Jaroslav Kokoška – Bc. Monika Fabianová
Ing. Matej Štosák – Ing. Martina Lapošová
Mgr. Peter Pribula – Mgr. Soňa Čizmaríková

Navždy nás opustili:

Viktor Krehel, 76 r.
Roman Sivák, 0 r.

Demografické údaje obce:

Počet obyvateľov k 1.1.2015	2091
- prihlásených	31
- odhlásených	20
- narodených	24
- zomretých	10
Počet obyvateľov k 6.10.2015	2116

Návrhy na udelenie Ceny starostu obce doručte na obecný úrad do 31. októbra 2015. Uveďte v ňom meno a bydlisko navrhovanej osoby a dôvod, prečo si zaslúži Cenu starostu obce.

Občasník **POD KAPUŠIANSKYM HRADOM** vydáva Obecný úrad v Kapušanoch,
Hlavná 104/6, 082 12 Kapušany, IČO: 00327239

Redakčná rada: Zodpovedný redaktor – Mgr. Mária Majirská, členovia – RNDr. Slávka Guteková,
Mgr. Andrea Petrovská. Telefón: 051/7941 102, mobil: 0918 670 547. Registrované
Ministerstvom kultúry SR EV 3320/09. Výroba: ADIN s.r.o. Neprešlo jazykovou úpravou.